

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) 2017/1988**z dnia 3 listopada 2017 r.****zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1126/2008 przyjmujące określone międzynarodowe standardy rachunkowości zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1606/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej 4****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1606/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 lipca 2002 r. w sprawie stosowania międzynarodowych standardów rachunkowości ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 3 ust. 1,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Na mocy rozporządzenia Komisji (WE) nr 1126/2008 ⁽²⁾ przyjęto określone międzynarodowe standardy rachunkowości oraz ich interpretacje istniejące w dniu 15 października 2008 r.
- (2) W dniu 12 września 2016 r. Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) opublikowała zmiany Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) 4 w dokumencie zatytułowanym „Zastosowanie MSSF 9 Instrumenty finansowe z MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe (Zmiany MSSF 4)”. Zmiany MSSF 4 mają na celu rozwiązanie problemu tymczasowych skutków dla rachunkowości wynikających z różnych dat wejścia w życie MSSF 9 oraz nowego standardu dotyczącego umów ubezpieczeniowych, zastępującego MSSF 4 (MSSF 17).
- (3) MSSF 9 ma ulepszyć sprawozdawczość finansową w zakresie instrumentów finansowych, uwzględniając problemy, które wyłoniły się w tym obszarze podczas kryzysu finansowego. MSSF 9 stanowi w szczególności odpowiedź na sformułowany przez grupę G-20 cel polegający na przejściu na zorientowany w większym stopniu na przyszłość model ujmowania oczekiwanych strat na aktywach finansowych.
- (4) Zmiany MSSF 4 umożliwiają jednostkom, które przede wszystkim prowadzą działalność ubezpieczeniową, odroczenie daty wejścia w życie MSSF 9 do dnia 1 stycznia 2021 r. Skutkiem takiego odroczenia jest, że zainteresowane jednostki mogą dalej sporządzać sprawozdania finansowe zgodnie z obowiązującym standardem, tj. Międzynarodowym Standardem Rachunkowości (MSR) 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena*. Zmiany MSSF 4 umożliwiają również jednostkom, które wystawiają umowy ubezpieczeniowe, usunięcie z rachunku zysków i strat części dodatkowych niedopasowań księgowych i tymczasowej zmienności, które mogą się pojawić podczas stosowania MSSF 9 przed rozpoczęciem stosowania MSSF 17.
- (5) W następstwie konsultacji z Europejską Grupą Doradczą ds. Sprawozdawczości Finansowej Komisja stwierdziła, że zmiany MSSF 4 spełniają kryteria przyjęcia określone w art. 3 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1606/2002.
- (6) Komisja uważa jednak, że zmiany MSSF 4 nie są wystarczająco szeroko zakrojone, aby zaspokoić potrzeby wszystkich istotnych zakładów ubezpieczeń w Unii. W szczególności jednostki konglomeratów finansowych działające w sektorze ubezpieczeń nie kwalifikowałyby się do odroczenia stosowania MSSF 9, co mogłoby postawić je w niekorzystnej sytuacji konkurencyjnej. W związku z tym należy umożliwić jednostkom konglomeratów finansowych działającym w sektorze ubezpieczeń, które są objęte zakresem dyrektywy 2002/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽³⁾, odroczenie rozpoczęcia stosowania MSSF 9 do dnia 1 stycznia 2021 r.
- (7) Odroczenie stosowania MSSF 9 przez jednostki konglomeratów finansowych działające w sektorze ubezpieczeń oznaczałoby stosowanie dwóch różnych standardów rachunkowości w ramach jednego konglomeratu finansowego, co umożliwiałoby stosowanie arbitrażu księgowego, a także prawdopodobnie prowadziłoby do utrudnienia inwestorom zrozumienia skonsolidowanych sprawozdań finansowych. W związku z tym przyznanie takiego odroczenia powinno podlegać pewnym warunkom. W celu zapobieżenia przenoszeniu instrumentów finansowych między różnymi sektorami działalności w obrębie grupy w celu korzystania z bardziej korzystnego podejścia księgowego należy wprowadzić tymczasowy zakaz przenoszenia instrumentów finansowych innych niż instrumenty finansowe, które są wyceniane według ich wartości godziwej ze zmianami wartości godziwej

⁽¹⁾ Dz.U. L 243 z 11.9.2002, s. 1.⁽²⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1126/2008 z dnia 3 listopada 2008 r. przyjmujące określone międzynarodowe standardy rachunkowości zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1606/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 320 z 29.11.2008, s. 1).⁽³⁾ Dyrektywa 2002/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie dodatkowego nadzoru nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń oraz przedsiębiorstwami inwestycyjnymi konglomeratu finansowego i zmieniająca dyrektywy Rady 73/239/EWG, 79/267/EWG, 92/49/EWG, 92/96/EWG, 93/6/EWG i 93/22/EWG oraz dyrektywy 98/78/WE i 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 35 z 11.2.2003, s. 1).

ujmowanymi przez wynik finansowy. Jedynie przeniesienia instrumentów finansowych, które kwalifikują się do usunięcia z bilansu jednostki przekazującej, powinny być objęte zakazem przenoszenia. Instrumenty finansowe emitowane przez jednostkę należącą do grupy nie powinny być objęte tym zakazem, ponieważ wewnątrzgrupowe pakiety instrumentów finansowych są eliminowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym konglomeratu.

- (8) Odroczenie stosowania MSSF 9 jest spójne w swoim podejściu z MSSF 4, który umożliwia grupom ubezpieczeniowym dokonywanie konsolidacji ich jednostek zależnych bez konieczności zapewnienia zgodności wyceny zobowiązań ubezpieczeniowych według ogólnie przyjętych zasad rachunkowości lokalnych jednostek zależnych z zasadami rachunkowości stosowanymi przez resztę grupy. Mimo że stosowanie niejednorodnych zasad rachunkowości może ograniczać zrozumiałość sprawozdania finansowego, użytkownicy sprawozdań finansowych są już zaznajomieni ze sprawozdawczością finansową zgodnie z MSR 39, a odroczenie ma obowiązywać tylko przez ograniczony okres. Warunki dotyczące korzystania z tego odroczenia powinny również złagodzić takie obawy.
- (9) Odroczenie stosowania MSSF 9 przez jednostki konglomeratów finansowych działające w sektorze ubezpieczeń powinno być ograniczone w czasie, ponieważ ważne jest, aby zmiany wprowadzone przez MSSF 9 weszły w życie w możliwie najkrótszym czasie, a MSSF 17 będzie miał faktycznie zastosowanie od dnia 1 stycznia 2021 r.
- (10) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (WE) nr 1126/2008.
- (11) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią Komitetu Regulacyjnego ds. Rachunkowości,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W załączniku do rozporządzenia (WE) nr 1126/2008 Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) 4 *Umowy ubezpieczeniowe* zmienia się zgodnie z załącznikiem do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 2

Konglomerat finansowy zdefiniowany w art. 2 pkt 14 dyrektywy 2002/87/WE może zdecydować, że żadna z jego jednostek działających w sektorze ubezpieczeń w rozumieniu art. 2 pkt 8 lit. b) tej dyrektywy nie stosuje MSSF 9 w odniesieniu do skonsolidowanych sprawozdań finansowych za lata obrotowe rozpoczynające się przed dniem 1 stycznia 2021 r., jeżeli spełnione są wszystkie poniższe warunki:

- a) żadne instrumenty finansowe nie są przenoszone między jednostkami konglomeratu działającymi w sektorze ubezpieczeń a jednostkami konglomeratu działającymi w jakimkolwiek innym sektorze po dniu 29 listopada 2017 r., z wyjątkiem instrumentów finansowych, które są wyceniane według ich wartości godziwej ze zmianami wartości godziwej ujmowanymi przez wynik finansowy przez obydwie jednostki z różnych sektorów zaangażowane w takie przeniesienia;
- b) konglomerat finansowy podaje w swoim skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zakłady ubezpieczeń wchodzące w skład grupy, które stosują MSR 39;
- c) ujawnienia informacji wymagane zgodnie z MSSF 7 przedstawiane są odrębnie dla jednostek działających w sektorze ubezpieczeń stosujących MSR 39 oraz dla reszty grupy stosującej MSSF 9.

Artykuł 3

1. Wszystkie przedsiębiorstwa stosują zmiany, o których mowa w art. 1, wraz z rozpoczęciem swojego pierwszego roku obrotowego rozpoczynającego się w dniu 1 stycznia 2018 r. lub później.
2. Konglomeraty finansowe mogą jednak podjąć decyzję o stosowaniu zmian, o których mowa w art. 1, z zastrzeżeniem warunków określonych w art. 2, wraz z rozpoczęciem swojego pierwszego roku obrotowego rozpoczynającego się dnia 1 stycznia 2018 r. lub później.

Artykuł 4

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 3 listopada 2017 r.

W imieniu Komisji
Jean-Claude JUNCKER
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

Zastosowanie MSSF 9 Instrumenty finansowe z MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe
(zmiany MSSF 4)**Zmiany****MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe**

Paragraf 3 został zmieniony.

ZAKRES

...

3. Niniejszy MSSF nie odnosi się do innych aspektów zasad rachunkowości ubezpieczycieli, takich jak np. zasady dotyczące aktywów finansowych posiadanych przez ubezpieczycieli oraz zobowiązań finansowych wystawianych przez ubezpieczycieli (zob. MSR 32 *Instrumenty finansowe: prezentacja*, MSSF 7 i MSSF *Instrumenty finansowe*), z wyjątkiem zapisów w następujących paragrafach:
- a) paragraf 20 A pozwala ubezpieczycielom, którzy spełniają określone kryteria, na czasowe zwolnienie z MSSF 9;
 - b) paragraf 35B pozwala ubezpieczycielom na stosowanie metody nakładania (*overlay approach*) do wyznaczonych aktywów finansowych; oraz
 - c) paragraf 45 pozwala ubezpieczycielom na przekwalifikowanie w określonych okolicznościach niektórych lub wszystkich ich aktywów finansowych, tak by aktywa te były wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy.

...

Paragraf 5 został zmieniony.

...

5. Dla ułatwienia stosowania standardu niniejszy MSSF określa każdą jednostkę, która wystawia umowę ubezpieczeniową, jako ubezpieczyciela, bez względu na to, czy jednostka ta jest uznawana za ubezpieczyciela w świetle prawa lub przez organy nadzorcze. Wszystkie odniesienia do ubezpieczyciela w paragrafach 3 lit. a)–b), 20 A–20Q, 35B–35N, 39B–39M i 46–49 należy rozumieć jako odniesienia również do emitenta instrumentu finansowego zawierającego udział uznaniowy w zyskach.

...

Dodano nowe nagłówki po paragrafach 20, 20K i 20N. Dodano nowe paragrafy 20 A–20Q.

UJMOWANIE I WYCENA

...

Tymczasowe zwolnienie z MSSF 9

20 A MSSF 9 dotyczy rachunkowości dotyczącej instrumentów finansowych i ma zastosowanie do rocznych okresów rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 r. lub później. W przypadku ubezpieczycieli, którzy spełniają kryteria określone w paragrafie 20B, niniejszy MSSF przewiduje jednak tymczasowe zwolnienie pozwalające na stosowanie przez ubezpieczyciela MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena* zamiast MSSF 9 w odniesieniu do rocznych okresów rozpoczynających się przed dniem 1 stycznia 2021 r., ale nie zobowiązujące do tego. Ubezpieczyciel stosujący tymczasowe zwolnienie z MSSF 9:

- a) stosuje wymogi określone w MSSF 9, które są konieczne, aby ujawnić informacje wymagane w paragrafach 39B–39J niniejszego MSSF; oraz
- b) stosuje wszystkie pozostałe MSSF mające zastosowanie w odniesieniu do swoich instrumentów finansowych, z wyjątkiem zapisów w paragrafach 20 A–20Q, 39B–39J i 46–47 niniejszego MSSF.

- 20B Ubezpieczyciel może stosować tymczasowe zwolnienie z MSSF 9, wyłącznie jeżeli:**
- nie stosował wcześniej żadnej wersji MSSF 9⁽¹⁾, innej niż tylko wymogi dotyczące prezentacji zysków i strat z tytułu zobowiązań finansowych wyznaczonych do wyceny według wartości godziwej przez wynik finansowy w paragrafach 5.7.1 lit. c), 5.7.7–5.7.9, 7.2.14 i B5.7.5–B5.7.20 MSSF 9; oraz**
 - jego działalność jest związana głównie z ubezpieczeniami, jak opisano w paragrafie 20D, według stanu na roczny dzień sprawozdawczy za okres bezpośrednio poprzedzający dzień 1 kwietnia 2016 r. lub na kolejny roczny dzień sprawozdawczy, jak określono w paragrafie 20G.**
- 20C Ubezpieczyciel stosujący tymczasowe zwolnienie z MSSF 9 może zdecydować się na stosowanie tylko wymogów dotyczących prezentacji zysków i strat z tytułu zobowiązań finansowych wyznaczonych do wyceny według wartości godziwej przez wynik finansowy w paragrafach 5.7.1 lit. c), 5.7.7–5.7.9, 7.2.14 i B5.7.5–B5.7.20 MSSF 9. Jeżeli ubezpieczyciel decyduje się stosować te wymogi, stosuje on odpowiednie przepisy przejściowe określone w MSSF 9, ujawnia fakt, że zastosował te wymogi oraz regularnie ujawnia odpowiednie informacje określone w paragrafach 10–11 MSSF 7 (zmienionego przez MSSF 9 (2010 r)).
- 20D Działalność ubezpieczyciela jest związana głównie z ubezpieczeniami, wyłącznie jeżeli:
- wartość bilansowa jego zobowiązań wynikających z umów objętych zakresem stosowania niniejszego MSSF, co obejmuje również wszelkie wydzielone składniki depozytowe lub wbudowane instrumenty pochodne z umów ubezpieczeniowych, w odniesieniu do których zastosowanie mają paragrafy 7–12 niniejszego standardu, jest znacząca w porównaniu z łączną wartością bilansową wszystkich jego zobowiązań; oraz
 - odsetek łącznej wartości bilansowej jego zobowiązań związanych z ubezpieczeniami (zob. paragraf 20E) w stosunku do łącznej wartości bilansowej wszystkich jego zobowiązań jest:
 - wyższy niż 90 proc.; lub
 - niższy niż 90 proc., ale wyższy niż 80 proc., a ubezpieczyciel nie prowadzi znaczącej działalności niezwiązanej z ubezpieczeniami (zob. paragraf 20F).
- 20E Do celów stosowania paragrafu 20D lit. b) zobowiązania związane z ubezpieczeniami obejmują:
- zobowiązania wynikające z umów objętych zakresem stosowania niniejszego MSSF, jak określono w paragrafie 20D lit. a);
 - zobowiązania wynikające z umów inwestycyjnych niebędących instrumentami pochodnymi wycenione według wartości godziwej przez wynik finansowy z zastosowaniem MSR 39 (w tym te wyznaczone do wyceny według wartości godziwej przez wynik finansowy, do których ubezpieczyciel stosuje wymogi określone w MSSF 9 w odniesieniu do prezentowania zysków i strat (zob. paragraf 20B lit. a) i paragraf 20C)); oraz
 - zobowiązania wynikające z faktu, że ubezpieczyciel emituje lub wypełnia obowiązki wynikające z umów, o których mowa w lit. a) i b). Przykłady takich zobowiązań obejmują: instrumenty pochodne wykorzystywane do ograniczania ryzyka wynikającego z tych umów i z aktywów zabezpieczających te umowy, odpowiednie zobowiązania podatkowe, takie jak rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na dodatnie różnice przejściowe dotyczące zobowiązań wynikających z tych umów, oraz wyemitowane instrumenty dłużne włączone do kapitału regulacyjnego ubezpieczyciela.
- 20F Podczas przeprowadzania oceny, czy prowadzi znaczącą działalność niezwiązaną z ubezpieczeniami do celów paragrafu 20D lit. b) ppkt (ii), ubezpieczyciel bierze pod uwagę:
- wyłącznie działalność, w związku z którą może uzyskiwać przychody i ponosić koszty; oraz
 - wskaźniki ilościowe lub jakościowe, w tym informacje dostępne publicznie, takie jak klasyfikacja przemysłowa, którą użytkownicy sprawozdań finansowych stosują do ubezpieczyciela.
- 20G Paragraf 20B lit. b) wymaga od jednostki przeprowadzenia oceny, czy kwalifikuje się ona do tymczasowego zwolnienia z MSSF 9 w rocznym dniu sprawozdawczym za okres bezpośrednio poprzedzający dzień 1 kwietnia 2016 r. Po tej dacie:
- jednostka, która wcześniej kwalifikowała się do tymczasowego zwolnienia z MSSF 9, ponownie ocenia, czy jej działalność jest związana głównie z ubezpieczeniami w kolejnym rocznym dniu sprawozdawczym, wyłącznie jeżeli zmiana działalności jednostki nastąpiła, jak określono w paragrafach 20H–20I, w trakcie okresu rocznego, który zakończył się w tym dniu;

⁽¹⁾ Rada opublikowała kolejne wersje MSSF 9 w latach 2009, 2010, 2013 i 2014.

- b) jednostka, która wcześniej nie kwalifikowała się do tymczasowego zwolnienia z MSSF 9, może ponownie ocenić, czy jej działalność jest związana głównie z ubezpieczeniami w kolejnym rocznym dniu sprawozdawczym przed dniem 31 grudnia 2018 r., wyłącznie jeżeli zmiana działalności jednostki nastąpiła, jak określono w paragrafach 20H-20I, w trakcie okresu rocznego, który zakończył się w tym dniu.

20H Do celów stosowania paragrafu 20G zmianą działalności jednostki jest zmiana, która:

- a) zostaje wprowadzona przez kierownictwo wyższego szczebla danej jednostki w wyniku zmian zewnętrznych lub wewnętrznych;
- b) jest istotna dla działalności jednostki; oraz
- c) można ją wykazać stronom trzecim.

Taka zmiana ma zatem miejsce tylko wtedy, gdy jednostka rozpoczyna lub kończy prowadzenie dowolnej działalności, która jest istotna dla jej ogólnej działalności, lub znacząco zmienia zakres swojej działalności; na przykład, kiedy jednostka nabyła lub sprzedała jedną z linii biznesowych lub zakończyła prowadzenie jednej z linii biznesowych.

20I Przewiduje się, że do zmiany działalności jednostki określonej w paragrafie 20H dochodzi bardzo rzadko. Poniższe zmiany nie stanowią zmiany działalności jednostki do celów stosowania paragrafu 20G:

- a) zmiana struktury finansowania jednostki, która to zmiana sama w sobie nie ma wpływu na działalność, w związku z którą jednostka uzyskuje przychody i ponosi koszty;
- b) jednostka planuje sprzedać linię biznesową, nawet jeżeli aktywa i zobowiązania zostały zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży z zastosowaniem MSSF 5 *Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana*. Plan sprzedaży linii biznesowej może zmienić działalność jednostki i stanowić podstawę do ponownej oceny w przyszłości, ale musi również wpływać na zobowiązania ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

20J Jeżeli w wyniku przeprowadzenia ponownej oceny jednostka nie kwalifikuje się już do tymczasowego zwolnienia z MSSF 9 (zob. paragraf 20G lit.a), jednostka może stosować tymczasowe zwolnienie z MSSF 9 tylko do końca okresu rocznego, który rozpoczął się bezpośrednio po dokonaniu ponownej oceny. Jednostka musi jednak stosować niniejszy standard w odniesieniu do rocznych okresów rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2021 r. lub później. Na przykład, jeżeli jednostka stwierdzi zgodnie z paragrafem 20G lit. a), że nie kwalifikuje się już do tymczasowego zwolnienia z MSSF 9 w dniu 31 grudnia 2018 r. (koniec okresu rocznego), może ona nadal stosować tymczasowe zwolnienie z MSSF 9 jedynie do dnia 31 grudnia 2019 r.

20K Ubezpieczyciel, który wcześniej zdecydował się na stosowanie tymczasowego zwolnienia z MSSF 9, może na początku każdego kolejnego okresu rocznego nieodwołalnie zdecydować o stosowaniu MSSF 9.

Jednostka stosująca MSSF po raz pierwszy

20L Jednostka stosująca MSSF po raz pierwszy, zgodnie z definicją w MSSF 1 *Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy*, może stosować tymczasowe zwolnienie z MSSF 9 określone w paragrafie 20 A, wyłącznie jeżeli spełnia ona kryteria określone w paragrafie 20B. Podczas stosowania paragrafu 20B lit. b) jednostka stosująca MSSF po raz pierwszy stosuje wartości bilansowe wyznaczone z zastosowaniem MSSF na dzień określony w tym paragrafie.

20M MSSF 1 zawiera wymogi i zwolnienia mające zastosowanie do jednostki stosującej MSSF po raz pierwszy. Te wymogi i zwolnienia (na przykład paragrafy D16–D17 MSSF 1) nie zmieniają wymogów określonych w paragrafach 20 A–20Q i 39B–39J niniejszego MSSF. Na przykład wymogi i zwolnienia określone w MSSF 1 nie zmieniają wymogu, zgodnie z którym jednostka stosująca MSSF po raz pierwszy musi spełniać kryteria określone w ust. 20L, aby móc stosować tymczasowe zwolnienie z MSSF 9.

20N Jednostka stosująca MSSF po raz pierwszy, która ujawnia informacje wymagane w paragrafach 39B–39J, stosuje określone w MSSF 1 wymogi i zwolnienia, które są istotne dla przeprowadzenia ocen wymaganych w odniesieniu do tego ujawniania informacji.

Tymczasowe zwolnienie z konkretnych wymogów określonych w MSR 28

- 20O Paragrafy 35–36 MSR 28 *Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach* zobowiązują jednostkę do stosowania jednolitych zasad rachunkowości przy stosowaniu metody praw własności. Niemniej w odniesieniu do okresów rozpoczynających się przed dniem 1 stycznia 2021 r. jednostka może, ale nie musi utrzymać odpowiednie zasady rachunkowości stosowane przez jednostkę stowarzyszoną lub wspólne przedsięwzięcie, w następujący sposób:
- jednostka stosuje MSSF 9, ale jednostka stowarzyszona lub wspólne przedsięwzięcie stosują tymczasowe zwolnienie z MSSF 9; lub
 - jednostka stosuje tymczasowe zwolnienie z MSSF 9, ale jednostka stowarzyszona lub wspólne przedsięwzięcie stosują MSSF 9.
- 20P Jeżeli jednostka stosuje metodę praw własności do ujmowania swoich inwestycji w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu, wówczas:
- jeśli wcześniej stosowano MSSF 9 w sprawozdaniach finansowych wykorzystywanych do stosowania metody praw własności w odniesieniu do tej jednostki stowarzyszonej lub tego wspólnego przedsięwzięcia (po uwzględnieniu wszelkich zmian wprowadzonych przez jednostkę), nadal stosuje ona MSSF 9;
 - jeśli wcześniej stosowano tymczasowe zwolnienie z MSSF 9 w sprawozdaniach finansowych wykorzystywanych do stosowania metody praw własności w odniesieniu do tej jednostki stowarzyszonej lub tego wspólnego przedsięwzięcia (po uwzględnieniu wszelkich zmian wprowadzonych przez jednostkę), może ona rozpocząć stosowanie MSSF 9.
- 20Q Jednostka może stosować paragrafy 20O i 20P lit. b) odrębnie dla każdej jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia.

Dodano nowe paragrafy 35 A–35N, 39B–39M i 46–49. Dodano nowe nagłówki po paragrafach 35 A, 35K, 35M, 39 A, 39J, 45 i 47.

Uznaniowe udziały w zyskach w instrumentach finansowych

...

- 35 A Tymczasowe zwolnienia w paragrafach 20 A, 20L i 20O oraz metoda nakładania określona w paragrafie 35B są również dostępne dla emitenta instrumentu finansowego zawierającego udział uznaniowy w zyskach. Wszystkie odniesienia do ubezpieczyciela w paragrafach 3 lit. a)–b), 20 A–20Q, 35B–35N, 39B–39M i 46–49 należy zatem rozumieć jako odniesienia również do emitenta instrumentu finansowego zawierającego udziały uznaniowe w zyskach.

PREZENTACJA**Metoda nakładania (*overlay approach*)**

- 35B Ubezpieczyciel może stosować metodę nakładania do wyznaczonych aktywów finansowych, ale nie jest do tego zobowiązany. Ubezpieczyciel, który zdecyduje się na stosowanie metody nakładania:
- przenosi między zyskami lub stratami a innymi całkowitymi dochodami kwotę, która prowadzi do tego, że zyski lub straty na koniec okresu sprawozdawczego dla wyznaczonych aktywów finansowych są takie same jak w przypadku, gdyby ubezpieczyciel stosował MSR 39 do wyznaczonych aktywów finansowych. W związku z tym przeniesiona kwota jest równa różnicy między:
 - kwotą wykazaną jako zysk lub strata dla wyznaczonych aktywów finansowych z zastosowaniem MSSF 9; oraz
 - kwotą, która zostałaby wykazana jako zysk lub strata dla wyznaczonych aktywów finansowych, gdyby ubezpieczyciel zastosował MSR 39.
 - stosuje wszystkie pozostałe MSSF w odniesieniu do swoich instrumentów finansowych, z wyjątkiem zapisów w paragrafach 35B–35N, 39K–39M i 48–49 niniejszego MSSF.
- 35C Ubezpieczyciel może zdecydować się na stosowanie metody nakładania określonej w paragrafie 35B tylko wówczas, gdy stosuje MSSF 9 po raz pierwszy, w tym również gdy stosuje MSSF 9 po raz pierwszy po poprzednim stosowaniu:
- tymczasowego zwolnienia z MSSF 9 określonego w paragrafie 20 A; lub
 - wyłącznie wymogów dotyczących prezentacji zysków i strat z tytułu zobowiązań finansowych wyznaczonych do wyceny według wartości godziwej przez wynik finansowy w paragrafach 5.7.1 lit. c), 5.7.7–5.7.9, 7.2.14 i B5.7.5–B5.7.20 MSSF 9.

- 35D Ubezpieczyciel wykazuje kwotę przeniesioną między zyskami lub stratami a innymi całkowitymi dochodami z zastosowaniem metody nakładania:
- w rachunku zysków i strat jako odrębną pozycję; oraz
 - w innych całkowitych dochodach jako odrębny składnik innych całkowitych dochodów.
- 35E Składnik aktywów finansowych kwalifikuje się do wyznaczenia go na potrzeby metody nakładania, wyłącznie jeżeli spełnione są następujące kryteria:
- jest on wyceniony według wartości godziwej przez wynik finansowy z zastosowaniem MSSF 9, ale nie byłby w całości wyceniony według wartości godziwej przez wynik finansowy z zastosowaniem MSR 39; oraz
 - jego posiadanie nie jest związane z działalnością niezwiązaną z umowami, które są objęte zakresem niniejszego MSSF. Przykładami aktywów finansowych, które nie kwalifikowałyby się do metody nakładania, są aktywa posiadane w związku z działalnością bankową lub aktywa finansowe posiadane w funduszach dotyczących umów inwestycyjnych, które nie są objęte zakresem niniejszego MSSF.
- 35F Ubezpieczyciel może wyznaczyć składnik aktywów finansowych kwalifikujący się do metody nakładania, jeżeli zdecyduje się na stosowanie metody nakładania (zob. paragraf 35C). Może on w późniejszym okresie wyznaczyć składnik aktywów finansowych kwalifikujący się do metody nakładania, wyłącznie jeżeli:
- dany składnik aktywów został początkowo ujęty w sprawozdaniu z sytuacji finansowej; lub
 - dany składnik aktywów ponownie spełnia kryterium określone w paragrafie 35E lit. b), przy czym wcześniej go nie spełniał.
- 35G Ubezpieczyciel może wyznaczyć aktywa finansowe kwalifikujące się do metody nakładania z zastosowaniem paragrafu 35F w odniesieniu do poszczególnych instrumentów.
- 35H W stosownych przypadkach, do celów stosowania metody nakładania do nowo wyznaczonych aktywów finansowych z zastosowaniem paragrafu 35F lit. b):
- jego wartością godziwą na dzień wyznaczenia jest jego nowa wartość bilansowa uwzględniająca koszt zamortyzowany; oraz
 - efektywna stopa procentowa ustalana jest na podstawie jego wartości godziwej na dzień wyznaczenia.
- 35I Jednostka nadal stosuje metodę nakładania do wyznaczonego składnika aktywów finansowych, dopóki ten składnik aktywów finansowych nie zostanie usunięty ze sprawozdania z sytuacji finansowej. Jednostka jednakże:
- wyłącza z wyznaczenia składnik aktywów finansowych, jeżeli nie spełnia już kryterium określonego w paragrafie 35E lit. b). Na przykład składnik aktywów finansowych nie spełnia już tego kryterium, gdy jednostka przenosi ten składnik aktywów tak, że jest on posiadany w związku z działalnością bankową jednostki lub gdy jednostka przestaje być ubezpieczycielem;
 - może na początku każdego okresu rocznego zaprzestać stosowania metody nakładania w odniesieniu do wszystkich wyznaczonych aktywów finansowych. Jednostka, która zdecyduje się na zaprzestanie stosowania metody nakładania stosuje MSR 8 w celu ujęcia zmiany zasad rachunkowości.
- 35J W przypadku gdy jednostka wyłączy z wyznaczenia składnik aktywów finansowych z zastosowaniem paragrafu 35I lit. a), przenosi ona z innych skumulowanych całkowitych dochodów do rachunku zysków i strat jako korektę wynikającą z przeklasyfikowania (zob. MSR 1) saldo dotyczące danego składnika aktywów finansowych.
- 35K Jeżeli jednostka zaprzestaje stosowania metody nakładania, korzystając z możliwości przewidzianych w paragrafie 35I lit. b) lub ponieważ przestała być ubezpieczycielem, nie stosuje już w późniejszych okresach metody nakładania. Ubezpieczyciel, który zdecydował się na stosowanie metody nakładania (zob. paragraf 35C), ale nie posiada kwalifikujących się aktywów finansowych (zob. paragraf 35E), może w późniejszym okresie stosować metodę nakładania, jeżeli będzie posiadał kwalifikujące się aktywa finansowe.

Powiązanie z innymi wymogami

- 35L Paragraf 30 niniejszego MSSF pozwala na stosowanie praktyki nazywanej czasem „shadow accounting”. Jeżeli ubezpieczyciel stosuje metodę nakładania, możliwe jest stosowanie praktyki „shadow accounting”.
- 35M Przenoszenie kwoty między zyskami lub stratami a innymi całkowitymi dochodami z zastosowaniem paragrafu 35B może mieć wpływ na włączanie innych kwot do innych całkowitych dochodów, takich jak podatek dochodowy. Ustalając taki wpływ, ubezpieczyciel stosuje odpowiednie MSSF, takie jak MSR 12 *Podatek dochodowy*.

Jednostka stosująca MSSF po raz pierwszy

- 35N Jeżeli jednostka stosująca MSSF po raz pierwszy decyduje się na stosowanie metody nakładania, przekształca ona dane porównawcze w celu odzwierciedlenia metody nakładania, wyłącznie jeżeli przekształca ona dane porównawcze w celu spełnienia wymogów MSSF 9 (zob. paragrafy E1–E2 MSSF 1).

...

UJAWNIANIE INFORMACJI

...

Ujawnianie informacji o tymczasowym zwolnieniu z MSSF 9

- 39 B Ubezpieczyciel, który zdecyduje się na tymczasowe zwolnienie z MSSF 9, ujawnia tę informację, aby umożliwić użytkownikom sprawozdań finansowych:**

- a) **zrozumienie, w jaki sposób ubezpieczyciel zakwalifikował się do tymczasowego zwolnienia; oraz**
- b) **porównanie ubezpieczycieli stosujących tymczasowe zwolnienie z jednostkami stosującymi MSSF 9.**

- 39C Aby spełnić wymagania paragrafu 39B lit. a), ubezpieczyciel ujawnia, że stosuje tymczasowe zwolnienie z MSSF 9 oraz sposób, w jaki w dniu określonym w paragrafie 20B lit. b) stwierdził, że kwalifikuje się do tymczasowego zwolnienia z MSSF 9, w tym:

- a) jeżeli wartość bilansowa jego zobowiązań wynikających z umów objętych zakresem niniejszego MSSF (tj. zobowiązania określone w paragrafie 20E lit. a)) wynosiła maksymalnie 90 proc. łącznej wartości bilansowej wszystkich jego zobowiązań – charakter i wartości bilansowe zobowiązań związanych z ubezpieczeniami, które nie stanowią zobowiązań wynikających z umów objętych zakresem niniejszego MSSF (tj. zobowiązania określone w paragrafach 20E lit. b) i 20E lit. c));
- b) jeżeli odsetek łącznej wartości bilansowej jego zobowiązań związanych z ubezpieczeniami w stosunku do łącznej wartości bilansowej wszystkich jego zobowiązań wynosił maksymalnie 90 proc., ale powyżej 80 proc – sposób, w jaki ubezpieczyciel stwierdził, że nie prowadzi on działalności niezwiązanej z ubezpieczeniami, w tym uwzględnionych rodzajów informacji; oraz
- c) jeżeli ubezpieczyciel kwalifikuje się do tymczasowego zwolnienia z MSSF 9 na podstawie przeprowadzenia ponownej oceny z zastosowaniem paragrafu 20G lit. b):
 - (i) powód przeprowadzenia ponownej oceny;
 - (ii) datę nastąpienia odpowiedniej zmiany jego działalności; oraz
 - (iii) szczegółowy opis zmiany jego działalności i jakościowy opis wpływu tej zmiany na sprawozdania finansowe ubezpieczyciela.

- 39D Jeżeli z zastosowaniem paragrafu 20G lit. a) jednostka stwierdzi, że jej działalność nie jest już związana głównie z ubezpieczeniami, jednostka ujawnia następujące informacje w każdym okresie sprawozdawczym przed rozpoczęciem stosowania MSSF 9:

- a) fakt, że nie kwalifikuje się już do tymczasowego zwolnienia z MSSF 9;
- b) datę nastąpienia odpowiedniej zmiany jej działalności; oraz
- c) szczegółowy opis zmiany jej działalności i jakościowy opis wpływu tej zmiany na sprawozdania finansowe jednostki.

- 39E Aby spełnić wymagania paragrafu 39B lit. b), ubezpieczyciel ujawnia wartość godziwą na koniec okresu sprawozdawczego i kwotę zmiany wartości godziwej w tym okresie odrębnie w odniesieniu do dwóch poniższych grup aktywów finansowych:

- a) aktywa finansowe z postanowieniami umownymi, które wywołują w określonych terminach przepływy pieniężne będące jedynie spłatami kwoty głównej i odsetek od kwoty pozostającej do spłaty (tj. aktywa finansowe spełniające warunek określony w paragrafie 4.1.2 lit. b) i paragrafie 4.1.2 A lit. b) MSSF 9), z wyłączeniem wszelkich aktywów finansowych, które są zgodne z definicją przeznaczonego do obrotu określoną w MSSF 9 lub które są zarządzane i których wyniki są oceniane według wartości godziwej (zob. paragraf B4.1.6 MSSF 9);

- b) wszystkie aktywa finansowe inne niż te, o których mowa w paragrafie 39E lit. a); czyli każdy składnik aktywów finansowych, który:
- (i) posiada postanowienia umowne, które wywołują w określonych terminach przepływy pieniężne będące jedynie spłatami kwoty głównej i odsetek od kwoty pozostającej do spłaty;
 - (ii) jest zgodny z definicją przeznaczonego do obrotu określoną w MSSF 9; lub
 - (iii) jest zarządzany i którego wyniki są oceniane według wartości godziwej.
- 39F Ujawniając informacje określone w paragrafie 39E, ubezpieczyciel:
- a) może uznać wartość bilansową składnika aktywów finansowych wycenioną z zastosowaniem MSR 39 za zbliżoną do jego wartości godziwej, jeżeli ubezpieczyciel nie ma obowiązku ujawniania jego wartości godziwej z zastosowaniem paragrafu 29 lit. a) MSSF 7 (np. krótkoterminowe należności); oraz
 - b) uwzględnia poziom szczegółowości niezbędny do umożliwienia użytkownikom sprawozdań finansowych zapoznania się z charakterem aktywów finansowych.
- 39G Aby spełnić wymagania paragrafu 39B lit. b), ubezpieczyciel ujawnia informacje na temat ekspozycji na ryzyko kredytowe, w tym na temat znaczącej koncentracji ryzyka kredytowego, związanego z aktywami finansowymi określonymi w paragrafie 39E lit. a). Na koniec okresu sprawozdawczego ubezpieczyciel ujawnia co najmniej następujące informacje dotyczące tych aktywów finansowych:
- a) według klas ratingowych ryzyka kredytowego zgodnie z definicją w MSSF 7 – wartość bilansową z zastosowaniem MSR 39 (w przypadku aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu, przed korektą z tytułu jakiegokolwiek świadczenia związanego z utratą wartości);
 - b) w odniesieniu do aktywów finansowych określonych w paragrafie 39E lit. a), które nie posiadają niskiego ryzyka kredytowego na koniec okresu sprawozdawczego – wartość godziwą i wartość bilansową z zastosowaniem MSR 39 (w przypadku aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu, przed korektą z tytułu jakiegokolwiek świadczenia związanego z utratą wartości). Do celów ujawniania tych informacji paragraf B5.5.22 MSSF 9 zawiera odpowiednie wymogi dotyczące oceny, czy ryzyko kredytowe związane z instrumentem finansowym jest uważane za niskie.
- 39H Aby spełnić wymagania paragrafu 39B lit. b), ubezpieczyciel ujawnia informacje na temat tego, gdzie użytkownik sprawozdań finansowych może otrzymać wszelkie publicznie dostępne informacje odnoszące się do MSSF 9 na temat jednostki w ramach grupy, które to informacje nie są przedstawiane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym grupy za dany okres sprawozdawczy. Na przykład takie informacje odnoszące się do MSSF 9 można uzyskać z publicznie dostępnych indywidualnych lub jednostkowych sprawozdań finansowych jednostki w ramach grupy, która zastosowała MSSF 9.
- 39I Jeżeli jednostka zdecydowała się na stosowanie przewidzianego w paragrafie 200 zwolnienia od szczególnych wymogów MSR 28, ujawnia ona ten fakt.
- 39J Jeżeli jednostka stosowała tymczasowe zwolnienie z MSSF 9 w odniesieniu do ujmowania jej inwestycji w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu z zastosowaniem metody praw własności (zob. np. paragraf 200 lit. a)), oprócz informacji wymaganych w MSSF 12 *Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach* jednostka ujawnia następujące informacje:
- a) informacje określone w paragrafach 39B–39H dla każdej jednostki stowarzyszonej lub każdego wspólnego przedsięwzięcia, które są istotne dla jednostki. Ujawniane kwoty są kwotami zawartymi w sporządzonym zgodnie z MSSF sprawozdaniu finansowym jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia po uwzględnieniu wszelkich zmian wprowadzonych przez jednostkę podczas stosowania metody praw własności (zob. paragraf B14 lit. a) MSSF 12), nie zaś udziałami jednostki w tych kwotach.
 - b) informacje ilościowe określone w paragrafach 39B–39H łącznie w odniesieniu do wszystkich indywidualnie nieistotnych jednostek stowarzyszonych lub wspólnych przedsięwzięć. Łączne kwoty:
 - (i) ujawniany jest udział jednostki w tych kwotach; oraz
 - (ii) w przypadku jednostek stowarzyszonych ujawniane są odrębnie od łącznych kwot ujawnianych w odniesieniu do wspólnych przedsięwzięć.

Ujawnianie informacji na temat metody nakładania

- 39 K **Ubezpieczyciel, który stosuje metodę nakładania, ujawnia informacje, aby umożliwić użytkownikom sprawozdań finansowych zrozumienie:**
- a) sposobu obliczenia łącznej kwoty przeniesionej między zyskami lub stratami a innymi całkowitymi dochodami w danym okresie sprawozdawczym; oraz
 - b) wpływu tego przeniesienia na sprawozdanie finansowe.

- 39L Aby spełnić wymogi paragrafu 39K, ubezpieczyciel ujawnia:
- fakt, że stosuje metodę nakładania;
 - wartość bilansową na koniec okresu sprawozdawczego aktywów finansowych, do których ubezpieczyciel stosuje metodę nakładania według grup aktywów finansowych;
 - podstawę wyznaczenia aktywów finansowych do metody nakładania, w tym wyjaśnienie wszelkich wyznaczonych aktywów finansowych, które są utrzymywane poza osobą prawną emitującą umowy wchodzące w zakres niniejszego MSSF;
 - wyjaśnienie łącznej kwoty przeniesionej między zyskami lub stratami a innymi całkowitymi dochodami w danym okresie sprawozdawczym w sposób, który umożliwia użytkownikom sprawozdań finansowych zrozumienie, jak uzyskano tę kwotę, w tym:
 - kwotę wykazaną jako zysk lub strata dla wyznaczonych aktywów finansowych z zastosowaniem MSSF 9; oraz
 - kwotę, która zostałaby wykazana jako zysk lub strata dla wyznaczonych aktywów finansowych, gdyby ubezpieczyciel zastosował MSR 39.
 - wpływ przeniesienia określonego w paragrafach 35B i 35M na każdą odpowiednią pozycję w rachunku zysków i strat; oraz
 - jeżeli w okresie sprawozdawczym ubezpieczyciel zmienił wyznaczenie aktywów finansowych:
 - kwotę przeniesioną między zyskami lub stratami a innymi całkowitymi dochodami w danym okresie sprawozdawczym w odniesieniu do nowo wyznaczonych aktywów finansowych z zastosowaniem metody nakładania (zob. paragraf 35F lit. b));
 - kwotę, która zostałaby przeniesiona między zyskami lub stratami a innymi całkowitymi dochodami w danym okresie sprawozdawczym, gdyby dane aktywa finansowe nie zostały wyłączone z wyznaczenia (zob. paragraf 35I lit. a)); oraz
 - kwotę przeniesioną do zysków lub strat z innych skumulowanych całkowitych dochodów w danym okresie sprawozdawczym w przypadku aktywów finansowych, które zostały wyłączone z wyznaczenia (zob. paragraf 35J).
- 39M Jeżeli jednostka stosowała metodę nakładania w odniesieniu do ujmowania jej inwestycji w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu z zastosowaniem metody praw własności, oprócz informacji wymaganych w MSSF 12 jednostka ujawnia następujące informacje:
- informacje określone w paragrafach 39K–39L dla każdej jednostki stowarzyszonej lub każdego wspólnego przedsięwzięcia, które są istotne dla jednostki. Ujawniane kwoty są kwotami zawartymi w sporządzonym zgodnie z MSSF sprawozdaniu finansowym jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia po uwzględnieniu wszelkich zmian wprowadzonych przez jednostkę podczas stosowania metody praw własności (zob. paragraf B14 lit. a) MSSF 12), nie zaś udziałami jednostki w tych kwotach;
 - informacje ilościowe określone w paragrafach 39K–39L lit. d) i paragrafie 39L lit. f) oraz wpływ przeniesienia określonego w paragrafie 35B na zyski lub straty i inne całkowite dochody łącznie w odniesieniu do wszystkich indywidualnie nieistotnych jednostek stowarzyszonych lub wspólnych przedsięwzięć. Łączne kwoty:
 - ujawniany jest udział jednostki w tych kwotach; oraz
 - w przypadku jednostek stowarzyszonych ujawniane są odrębnie od łącznych kwot ujawnianych w odniesieniu do wspólnych przedsięwzięć.

...

DATA WEJŚCIA W ŻYCIE I PRZEPISY PRZEJŚCIOWE

...

Zastosowanie MSSF 4 z MSSF 9

Tymczasowe zwolnienie z MSSF 9

46. W dokumencie zatytułowanym „Zastosowanie MSSF 9 Instrumenty finansowe z MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe (Zmiany MSSF 4)”, który został opublikowany we wrześniu 2016 r., zmieniono paragrafy 3 i 5 oraz dodano paragrafy 20 A–20Q, 35 A i 39B–39J i nagłówki po paragrafach 20, 20K, 20N i 39 A. Jednostka stosuje te zmiany, które pozwalają ubezpieczycielom spełniającym określone kryteria na czasowe zwolnienie z MSSF 9, do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 r. lub później.

47. Jednostka, która ujawnia informacje wymagane w paragrafach 39B-39J, stosuje określone w MSSF 9 przepisy przejściowe, które są istotne dla przeprowadzenia oceny wymaganej w odniesieniu do tego ujawniania informacji. Do tego celu za dzień pierwszego zastosowania uznaje się początek pierwszego okresu rocznego rozpoczynającego się 1 stycznia 2018 r. lub później.

Metoda nakładania (overlay approach)

48. W dokumencie zatytułowanym „Zastosowanie MSSF 9 **Instrumenty finansowe** z MSSF 4 *Umowy ubezpieczeniowe* (Zmiany MSSF 4)”, który został opublikowany we wrześniu 2016 r., zmieniono paragrafy 3 i 5 oraz dodano paragrafy 35 A–35N i 39K–39M i nagłówki po paragrafach 35 A, 35K, 35M i 39J. Jednostka stosuje te zmiany, które pozwalają ubezpieczycielom na stosowanie metody nakładania do wyznaczonych aktywów finansowych, gdy stosuje MSSF 9 po raz pierwszy (zob. paragraf 35C).
49. Jednostka, która zdecyduje się na stosowanie metody nakładania:
- stosuje to podejście retrospektywnie do wyznaczonych aktywów finansowych w okresie przejścia na MSSF 9. Przykładowo jednostka ujmuje zatem jako korektę salda początkowego innych skumulowanych całkowitych dochodów kwotę równą różnicy między wartością godziwą wyznaczonych aktywów finansowych określaną z zastosowaniem MSSF 9 a ich wartością bilansową określaną z zastosowaniem MSR 39;
 - przekształca dane porównawcze w celu odzwierciedlenia metody nakładania, wyłącznie jeżeli przekształca ona dane porównawcze w celu spełnienia wymogów MSSF 9.
-